

Wymagania edukacyjne, przedmiotowy system oceniania i metody sprawdzania wiadomości uczniów z etyki, klasy I –III i IV

I. Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowego Systemu Oceniania:

- a) Rozporządzenie MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. poz.373);
- b) Statut Szkoły Podstawowej im. Wojska Polskiego w Białobrzegach;
- c) Podstawa programowa;
- d) Program nauczania przedmiotu: *Wychowanie do wartości i Etyka – chcemy być lepsi.*

II. Cele kształcenia – wymagania ogólne

1. Kształtowanie refleksyjnej postawy wobec człowieka, jego natury, powinności moralnych oraz wobec różnych sytuacji życiowych.
2. Rozpoznawanie swoich obowiązków wobec najbliższego otoczenia, rodziny i szkoły.
3. Przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości i dokonywania właściwej ich hierarchizacji.
4. Dostrzeganie różnorodności postaw i zachowań ludzi.
5. Wyrażanie opinii i wartościowanie zjawisk społecznych na poziomie społeczności szkolnej i społeczności lokalnej.

III. Treści nauczania – wymagania szczegółowe.

Uczeń:

1. Dostrzega cechy indywidualne własne i najbliższych osób.
2. Wyjaśnia prawdziwe znaczenie własnych zachowań oraz ich przyczyn i konsekwencji.
3. Wie, że człowiek jest osobą i ma swoją godność.
4. Stara się być odpowiedzialnym za siebie.
5. Zna swoje prawa i obowiązki, zasady i reguły postępowania, w tym także w ruchu drogowym.
6. Uczestniczy w życiu grupy w grupie, potrafi porozumiewać się z innymi.
7. Zna pojęcie wolności, autorytetu i wzorców osobowych.
8. Wie, czym jest praca i jaka jest jej wartość dla człowieka.
9. Potrafi uzasadnić swoją opinię, między innymi w odniesieniu do zjawisk społecznych na poziomie małej grupy, społeczności szkolnej i społeczności lokalnej.
10. Rozumie potrzebę podejmowania działań na rzecz najbardziej potrzebujących.
11. Rozumie potrzebę doskonalenia siebie.
12. Potrafi odróżnić dobro od zła.
13. Wie, na czym polega tolerancja i rozumnie ją stosuje w życiu.
14. Zna zasady prowadzenia dialogu i stosuje je w praktyce.

IV. Ogólne zasady współpracy z uczniami:

Ocenie podlega zakres wiedzy, jak również nabywanie określonych umiejętności. Uczeń nie jest oceniany ze względu na rodzaj zajmowanej postawy ani za przekonania i poglądy religijne czy moralne.

Uczeń może otrzymać „minus” za lekceważenie zadań, a także za rażące naruszanie zasady szacunku wobec innych członków grupy. Otrzymanie trzech „minusów” jest równoznaczne z oceną niedostateczną.

V. Podstawowe obowiązki ucznia:

1. Nie krytykuje i nie ocenia poglądów innych. Z szacunkiem odnosi się do pozostałych członków grupy.
2. Na każdą lekcję uczeń przynosi potrzebne przybory i materiały. Ich brak jest równoznaczny z nieprzygotowaniem do lekcji.
3. Uczeń jest zobowiązany do systematycznego uczęszczania na lekcje.

VI. Formy oceniania:

1. Aktywność uczniów w czasie zajęć.
2. Odpowiedzi ustne.
3. Praca w grupach (prace plastyczne, scenki, dramy).
4. Praca na lekcji.
5. Prace dodatkowe (referaty, projekty, prezentacje multimedialne).
6. Prace domowe (plastyczne, literackie).

Odpowiedzi ustne:

Nauczyciel ma prawo na początku każdej lekcji zapytać ucznia z treści ostatniej lekcji. Uczeń, który odmówił odpowiedzi lub jego wypowiedź nie kwalifikowała się na ocenę pozytywną, otrzymuje jedynkę.

Praca w grupach oraz praca indywidualna:

- może być oceniona oceną cyfrową lub plusem,
- nie podlega ocenie talent plastyczny, muzyczny i literacki, prace powinny dowodzić zrozumienia przez dziecko przekazywanych treści.

Prace dodatkowe:

Są to zadania dla uczniów starających się o ocenę celującą. Wykraczają one poza wymagania określone przez podstawę programową oraz realizowany program. Specyfikę prac dodatkowych, termin ich wykonania, ustalany jest wspólnie przez nauczyciela oraz uczniów.

Prace domowe:

Prace domowe dzieli się na: obowiązkowe i fakultatywne. Prace nieobowiązkowe są przeznaczone dla uczniów szczególnie interesujących się etyką. Za takie zadania można otrzymać ocenę celującą. Prace domowe dodatkowe są zawsze sprawdzane przez nauczyciela. Prace domowe obowiązkowe nie wykraczają poza ramy podstawy programowej oraz realizowanego programu oceniane są maksymalnie na ocenę bardzo dobrą. Za prace domowe uczeń oceniany jest według skali ocen 1-6.

Aktywność:

Uczeń wyróżniający się aktywnością otrzymuje na lekcji „+”. Pięć plusów składa się na ocenę bardzo dobrą.

VII. Nieprzygotowania:

Uczeń ma prawo dwa razy w roku szkolnym być nieprzygotowanym do zajęć (brak pracy domowej, nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej).

Fakt ten winien zgłosić nauczycielowi prowadzącemu przed rozpoczęciem lekcji.

VIII. Zasady oceniania uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce: Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jest oceniany z uwzględnieniem szczegółowych zaleceń PPP. Dostosowanie prac pisemnych i ustnych do możliwości ucznia.

Jeśli praca jest pisana w klasie, uczeń taki ma prawo do wydłużenia czasu, indywidualnego wyjaśnienia mu poleceń, głośnego ich odczytania przez nauczyciela. Jeśli pisanie sprawia mu problem, stosuje się w miarę możliwości test wyboru bez pytań otwartych.

Kryteria oceniania uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce:

Przy ocenie prac pisemnych u uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce nie uwzględnia się popełnionych błędów ortograficznych, ale zgodność pracy z tematem, argumentację, samodzielność i wysiłek włożony w jej wykonanie.

IX. Wymagania dotyczące ocen semestralnych i rocznych:

Ocena z etyki w większym stopniu niż w przypadku innych przedmiotów uwzględnia wysiłek, wkład pracy i zaangażowanie ucznia. Poglądy nie podlegają ocenie, a jedynie dyskusji.

Przy wystawianiu oceny uwzględniane będą:

- Zapamiętanie określonych informacji i wiadomości, objętych podstawowymi tematami i zagadnieniami programu etyki.
- Wiedza o uniwersalnych zasadach postępowania i kluczowych wartościach (postawach), które uczeń na tym etapie edukacyjnym już wstępnie rozumie i praktykuje.
- Dostrzeganie i wskazywanie zależności między postępowaniem własnym (i innych osób) a uniwersalnymi zasadami i wartościami.
- Odróżnianie działań dobrych od złych: znajomość i aprobatą dobrych zachowań, dostrzeganie i brak aprobaty zachowań złych.
- Umiejętność charakteryzowania postaw moralnych (pozytywnych i negatywnych) bohaterów opowiadań, bajek, historyjek, filmów.
- Dostrzeganie szczególnej wartości każdego człowieka, wyrażanie tej wiedzy w stosownym działaniu. Szanowanie godności każdej osoby ludzkiej, w tym swojej, wyrażane komunikatem werbalnym i niewerbalnym.
- Znajomość głównych zasad postępowania obowiązujących w środowisku szkolnym i pozaszkolnym; starania poczynione w kierunku przestrzegania tych zasad.
- Wyrażanie szacunku wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawianie właściwego zachowania.
- Rozumienie ważnych terminów i pojęć etycznych; umiejętność ich zastosowania do rozwiązywania lub rozważania problemów; umiejętność zilustrowania problemów moralnych i sposobów ich rozumienia określonymi przykładami.

Ocenie podlega:

- aktywne uczestniczenie w zajęciach,
- umiejętność współpracy,
- gotowość do wysłuchania racji i poglądów innych osób,
- przestrzeganie zasad,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne (próby tworzenia własnych tekstów),
- prace plastyczne,
- przygotowanie materiałów do lekcji,
- prace domowe,
- prace dodatkowe.

Celujący:

- aktywny udział we wszystkich lekcjach,
- przestrzeganie zasad: właściwy stosunek do innych uczestników zajęć,
- chętnie podejmowanie współpracy z innymi uczniami,
- gotowość do wysłuchania racji i poglądów innych osób,
- znajomość terminów i pojęć etycznych,
- posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki/filozofii,
- systematyczne przygotowanie do lekcji,
- podejmowanie zadań dodatkowych,
- aktywność, ciekawość, własne zainteresowania i poszukiwania; samodzielne inicjowanie pewnych działań, jak na przykład zaproponowanie i opracowanie tematu związanego z omawianym zagadnieniem

Bardzo dobry:

- przestrzeganie zasad: właściwy stosunek do innych uczestników zajęć,
- chętnie podejmowanie współpracy z innymi uczniami,
- gotowość do wysłuchania racji i poglądów innych osób,

- posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki/filozofii,
- systematyczne przygotowanie do lekcji,
- czynny udział w zajęciach/dyskusjach,
- odrobione prace domowe.

Dobry:

- przestrzeganie zasad: właściwy stosunek do innych uczestników zajęć,
- rozumienie elementarnych pojęć z zakresu etyki/filozofii,
- systematyczne przygotowanie do lekcji,
- częsty udział w dyskusjach,
- odrobione prace domowe.

Dostateczny:

- nie rozumienie omawianych zagadnień,
- sporadyczny udział w dyskusjach,
- odrobione prace domowe.

Dopuszczający:

- minimalne uczestnictwo w zajęciach.

Niedostateczny

- nie brał aktywnego udziału w zajęciach,
- nie wykazuje żadnych chęci do poprawy swojej oceny,
- odmawia wykonania zadania, nie próbuje, nie stara się.

Oceny bieżące, klasyfikacyjne, śródroczne i roczne wystawiane są w skali od 1 do 6.

X. Tryb i warunki poprawy oceny częściowej

1. Uczeń ma prawo do poprawy oceny. Ocenę można poprawiać w terminie 2 tygodni od jej uzyskania. Nauczyciel może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu poprawienia oceny w przypadku choroby ucznia lub usprawiedliwionej nieobecności w szkole nie związanej z chorobą.
2. Uczeń może dokonać poprawy każdej oceny.

XI. Sposób wystawiania oceny śródrocznej i rocznej

1. Podsumowanie okresowe i roczne osiągnięć ucznia jest możliwe dzięki:
 - prowadzonej obserwacji nauczyciela,
 - ocenom częściowym w dzienniku elektronicznym Librus, - informacji zawartych w pracach
2. Ocena klasyfikacyjna okresowa i roczna jest oceną cyfrową w skali 1-6.
3. Roczna ocena zapisana jest na świadectwie szkolnym oraz w arkuszu ocen.
4. Przy wystawianiu oceny rocznej bierze się pod uwagę I i II półrocze roku szkolnego.
5. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne zatwierdza rada pedagogiczna.

XII. Tryb i warunki uzyskania oceny rocznej wyższej niż przewidywana

1. Rodzic ma prawo zgłosić nauczycielowi prowadzącemu daną klasę pisemnie chęć poprawy oceny swojego dziecka nie później niż trzy dni po otrzymaniu od wychowawcy klasy proponowanej oceny.
2. Nauczyciel wyraża zgodę na poprawę oceny jeżeli uczeń:
 - systematycznie uczestniczył w zajęciach,
 - aktywnie uczestniczył w zajęciach,
 - systematycznie odrabiał wszystkie zadania domowe,
 - poprawiał oceny częściowe na bieżąco w wyznaczonym terminie,
3. W przypadku, gdy uczeń spełnia warunki zapisane w punkcie 1 i 2, nauczyciel przygotowuje zestaw problemów do omówienia i ustala termin poprawy proponowanej oceny.

4. Poprawa oceny powinna odbyć się w ostatnim tygodniu przed posiedzeniem rady klasyfikacyjnej.

XIII. Sposoby informowania rodziców o osiągnięciach uczniów nauce

1. Uczeń powiadamiany jest o swoich ocenach na bieżąco (zaraz po ich uzyskaniu) ustnie przez nauczyciela. Wszystkie oceny wpisywane są do dziennika elektronicznego Librus. Rodzice o ocenach informowani są przez wychowawcę klasy na zebraniach klasowych. Sprawdziany oceniane są najpóźniej tydzień po ich przeprowadzeniu.

2. Rodzice uzyskują informacje na temat postępów ich dziecka poprzez:

a) kontakt bezpośredni:

- rozmowy indywidualne z nauczycielami w trakcie godzin pedagogicznych nauczycieli
- w sytuacjach wyjątkowych rodzice proszeni są o przyście do szkoły poza wcześniej ustalonym trybem.

b) kontakt pośredni:

- rozmowa telefoniczna
- zapisy w dzienniku elektronicznym.

3. Przed każdym ogólnym zebraniem rodzic zobowiązany jest zapoznać się z bieżącymi ocenami dziecka w dzienniku elektronicznym. Dla rodziców, którzy nie mają dostępu do dziennika elektronicznego wychowawca klasy zobowiązany jest wydrukować bieżące oceny dziecka i przekazać na zebraniach ogólnych.

Opracowała:

mgr Agata Łukasiuk